

ct

Să mergi până la planeta Saturn și să revii

de
Marta Barceló

traducción de
Luminița Voina-Răuț

(fragmento en rumano)

YOUTUBER (din off)

Bună, fetelor. Pentru cele care nu mă cunosc, eu sunt Ana, iar în acest videoclip o să vă arăt diferite moduri de a vă pune baticul. Mie uneia, îmi place să-l port într-un anumit fel și așa l-am folosit pe întreaga perioadă. Iată câteva dintre baticurile mele. După cum vedeți, eu le folosesc în culori vii, ca să înveselească atmosfera. Dacă tot nu mai avem păr pe cap, măcar să fim colorate, zic eu.

ROSA

Bună. Am venit să vă spun ceva. Consider că trebuie să v-o spun eu, fiindcă sunt diriginta voastră și cum concediul pe care l-am cerut azi va fi până la sfârșitul lunii iunie, n-o să ne mai vedem anul ăsta școlar. Mai întâi vreau să vă zic că sunteți o clasă foarte bună și c-a fost o plăcere deosebită să lucrez cu voi. Cred c-am făcut o treabă bună și îmi pare rău că nu putem continua, dar... și-n felul ăsta ajung la ce-am vrut să vă spun... că mi-au diagnosticat un cancer de sân. Voi urma un tratament, iar apoi mă voi opera. În principiu totul va trebui să iasă bine, dar mă așteaptă un proces lung, care o să mă împiedice să lucrez o vreme.

Gata, am spus-o. Nimeni nu zice nimic. Dacă aveți vreo întrebare, acum e momentul. Puteți să-mi puneți orice întrebare vreți. Se privesc nehotărâți, și-n cele din urmă se ridică o mână. Spune, Paula. Voiam doar să zic... că vă dorim ca totul să meargă foarte bine, fiindcă așa o să fie... nu-i așa? Și-și privește colegii, cerând parcă ajutor și se grăbesc cu toții să dea din cap că da. Da, da, o să meargă foarte bine, sigur că va decurge totul foarte bine. Cu siguranță. Au împietrit cu toții, dar mai împietrită am rămas eu când mi-a comunicat oncologa ce am.

Rosa, n-am vești bune. Ce ai tu e un carcinom ductal infiltrant.

Iar glăsciorul pe care-l auzeam în cap de la analiza la care mi-au găsit un nodul, același glăscior care mi-a torturat creierul în timpul mamografiei urgente, a ecografiei și a biopsiei, se concretizează într-un cuvânt cu șase litere: cancer. Și ca să mă asigur, pentru orice eventualitate, îl verbalizez: Vreți să spuneți că am cancer? Și vine răspunsul scurt, dar distrugător, al oncologei: Da. Și-aud glăsciorul zicându-mi, cât se poate de impertinent “vezi, ți-am spus eu, ți-am spus eu”.

Mai vrea careva să zică ceva? Elevii mei încă nu știu cum să reacționeze. Se mai aude o voce, e Fede. Nașul meu a murit de cancer. Hai măi, Fede, ce tâmpit ești, îl ceartă colegii. Prietenul lui îi trage una. Care-i treaba? ăsta-i adevărul! Profa, nu-l ascultați, că ăsta-i un animal! Au dreptate, Fede e o figură, dar recunosc că am o slăbiciune pentru el.

Haideți să vedem, copii, Fede n-a zis nimic neadevărat. Știm cu toții că-s oameni care mor de cancer. Dar în principiu, din ce mi s-a spus, nu pare a fi și cazul meu.

Asta nu-i chiar adevărat. Încă nu știm exact cum e cazul meu, dar nu pot spune asta cu glas tare.

Carcinom ductal infiltrant, continuă oncologa, înseamnă: cancerul a traversat canalul lactic și începe să invadeze țesutul mamar. Iar eu îmi privesc sânul și apoi mă uit la Carles, care a înghețat ca și mine și-atunci pun întrebarea care-mi arde buzele. O să mor? E o tumoare agresivă, Rosa, nu vreau să te amăgesc. Dar împreună cu echipa mea, și de acord cu tine, vom elabora un plan cu cel mai adecvat tratament.

Și-mi dau seama că nu mi-a promis nimic.

Nu vă uitați așa la mine, că totul va fi bine. Mai e doar un obstacol de depășit – un obstacol de mărimea unui obuz, mă gândesc – dar vă spun un lucru: e un obstacol pe care o să-l depășesc cu ajutorul tratamentului. Câțiva elevi mă privesc cu adevărată milă, de parcă m-ar fi condamnat deja. Asta e stigmatul cancerului. În fine, nu vreau să vă mai răpesc timp din oră. Știu că mai e mult până la terminarea anului școlar, dar vă urez de pe-acum mult noroc până la terminarea cursurilor. Învățați mult și purtați-vă bine cu profesorii, OK? Fiți fericiți. La revedere.

Rosa, ține cont de faptul că-n următoarele opt-nouă-zece luni-un an, viața ta va trebui să se schimbe. Vom pune la punct un plan, când vom avea toate rezultatele, dar îți spun de pe-acum că va trebui să faci mai multe analize și probabil chimioterapie, o intervenție chirurgicală și radioterapie. Eu și Carles ne-am uitat unul la altul. Bine c-a venit cu mine. Iar tot ce-am reușit să îngaim, cu jumătate de voce, foarte încet, a fost “dar mâine noi plecăm în vacanță”. Oncologa ridică o sprânceană. “Cinci zile”, vine Carles cu lămuriri. „Mergem la mama ei, care stă în Logroño. Dar dacă nu se poate, nu mergem, se-nțelege.” Dar eu vreau să merg. Vreau să merg la Logroño. De fapt ceea ce vreau să spun e că eu “am doi copii mici”, și-n schimb zic cu glas tare: Eu vreau să merg la Logroño. Dar Carles: Rosa, dacă doamna doctor zice că... dar ea îl întrerupe. Mergeți la Logroño, Rosa. Cinci zile în plus sau în minus nu contează. Și vii miercurea viitoare, ca să facem analizele care ne lipsesc.

Când ies din biroul directorului, e deja recreație. Elevii sunt afară. Îmi văd clasa lângă ușa de intrare. Vin toți elevii la mine și Paula îmi întinde o foaie de hârtie. E pentru dumneavoastră. “Mulțumim pentru tot. Sunteți cea mai tare. Să meargă totul foarte bine.” Foaia e semnată de întreaga clasă. Mulțumesc, copii. Din toată inima. Mă îmbrățișează cu toții, pe rând. Ultimul e Fede, care mă strânge la piept cu stângăcie adolescentină, șoptindu-mi la ureche, încet: “să nu mori, profa, te rog.”

Vreau să-i fac pe plac, să-l ascult.

De ce eu?

Când am ieșit din cabinetul oncologei, cabinet în care viața mea s-a schimbat cu totul, Carles mi-a zis să stau liniștită, c-o să fie totul OK, că împreună vom fi în stare de orice, și multe alte lucruri de care nu-mi mai amintesc, căci îl aud din ce în ce mai puțin.

De ce eu? De ce eu, oameni buni? De ce tocmai eu?

Mănânc bine, multă salată, legume, nu fumez, beau foarte puțin alcool, nu mă droghez, fac sport, alerg, fac Pilates, îmi fac mamografii. Fac totul ca la carte!

De ce eu? De ce mi se întâmplă tocmai mie una ca asta? Ce socoteli vrei să-nchei cu mine, Doamne? Ce căcat mai e și treaba asta?

După privirea lui Carles îmi dau seama că discursul meu interior nu mai e chiar interior. La un moment dat a devenit unul exterior, preschimbându-se în strigăt, în țipăt, într-un adevărat urlet, fiindcă e o nedreptate, la dracu'! Fiindcă eu nu merit asta, n-o merit, nici eu, nici copiii mei, nici maică-mea, mama, cum o să i-o spun mamei, nici soțul, nici fratele, nici prietenele mele, nici elevii

mei, nu, n-o merităm niciunul dintre noi, fiindcă eu nu-s doar eu, adică ba da, eu sunt doar eu, dar eu sunt și tot acest ecosistem de relații, țesut cu iubire, afecțiune și grijă, eu sunt eu, dar mai sunt și toți ai mei. Iar eu, și noi toți, nu merităm una ca asta. Mie îmi place viața. Și vreau să mai fiu în viață, vreau să mai fiu aici. Nu vreau să plec. N-am de gând să mă duc.